

# SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvešča nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrt & Din 2, do 100 vrt & Din 2.50, od 100 do 300 vrt & Din 3, večji inzerati peti vrt & Din 4. — Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO  
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.  
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

## Dr. Krofta in Antonescu v Beogradu:

## Zasedanje stalnega sveta Male antante

**Češkoslovaški in rumunski zunanji minister sta se že dopoldne sestala s predsednikom vlade dr. Stojadinovićem h konferenci za določitev stališča Male antante glede na najnovejšo dogodke v zunanji politiki**

Beograd, 1. aprila. p. Ob 9.30 dopoldne sta prispela s posebnim vlakom v Beograd češkoslovaški zunanji minister dr. Kamil Krofta in rumunski zunanji minister Victor Antonescu.

V spremstvu dr. Krofte so šef njegovega kabineta Jan Juna, ki je bil pred nekoliko leti svetnik češkoslovaškega poslanstva v Beogradu, osebni tajnik dr. Eler, zastopnik tiskovnega urada dr. Jaromir Kopecki, diplomatska urednica »Lidovih novih« dr. Hubert Ripka ter »Českega slova« Jiřek in direktor češkoslovaškega tiskovnega urada Karel Kraus.

V spremstvu rumunskega zunanje ministra so pooblaščen minister in direktor političnega oddelka zunanje ministrstva Aleksander Creceanu, poslanski svetnik in član stalnega tajništva Male antante Nikola Dimitrescu,

tajnika zunanje ministrstva Pola Janscu in Victor Poleanu ter direktor tiskovnega oddelka Raul Anastasiu.

Dr. Krofta naproti je že snoči odpoval češkoslovaški poslanik dr. Vaclav Girs, naproti rumunskemu zunanjemu ministru pa je odšel danes do Zemuna rumunski poslanik Viktor Cadere.

Na železniški postaji je sprejel češkoslovaškega in rumunskega zunanje ministra predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović z višjimi uradniki zunanje ministrstva. Po pozdravu sta se gosta odpeljala v svoji poslaništvu, kmalu nato pa sta prispela v zunanje ministrstvo, kjer so imeli že dopoldne vsi trije zunanji ministri svojo prvo konferenco.

Češkoslovaški zunanji minister dr. K. Krofta je na postaji izjavil novinarjem: Zopet prihajam in sicer zelo rad v

vašo prestolnico. Kmalu bo leto dni, odkar sem prvič prišel med vas in ko sem s seboj odnesel drage spomine na sprejem, na katerega sem naletel tukaj pri vseh uradnih osebnostih kakor tudi v vsej javnosti. V tem letu se je zgodilo mnogo važnih dogodkov, pri katerih je zlasti vaša država igrala zelo važno vlogo. Naravno je, da se bo konferenca stalnega sveta Male antante, ki ji tokrat predsedujem, bavila kakor običajno z vsemi zadnjimi dogodki, ne pričakujte pa od nas nobenih senzacionalnih sklepov.

Opoldne je bil gostom na čast prirejen v rumunskem poslaništvu obed, ki se ga je udeležil poleg drugih tudi predsednik vlade dr. Stojadinović.

Popoldne se bodo nadaljevala posvetovanja stalnega sveta Male antante,

zvečer pa bo češkoslovaški poslanik dr. Girs priredil večerjo.

Jutri bo po dopoldanski konferenci sprejel člane stalnega sveta Male antante v avdijenci Nj. Vis. knez namestnik Pavle, ki jih bo nato pridržal na obedu. Popoldne bo zaključna seja stalnega sveta Male antante, po kateri bodo zunanji ministri sprejeli novinarje ter jim podali izjave o svojih sklepih.

Jutri zvečer bo predsednik vlade dr. Stojadinović priredil gostom na čast banket na Topčideru ter bodo ob tej priliki izmenjane oficijelne zdravice.

Češkoslovaški zunanji minister dr. K. Krofta bo ostal v Beogradu do prihoda predsednika češkoslovaške republike dr. Beneša, ki bo odpotoval iz Prage v nedeljo popoldne.

## Politični obzornik

### „Malo ruža na hrvatsko lice“

Pod tem naslovom piše dr. Hanžekova »Hrvatska Istinica«: »Stjepan Radić je umrl v borbi za zastavo hrvatskega naroda v roki. In ta hrvatski narod v svoji brezbriznosti dopušča, da mora Radićeva vdova tudi delati, da se preživi. Hrvatom ne prihaja na misel, da bi svoje potrebščine nabavljali v njeni knjigarni, v knjigarni Marije in Stjepana Radića v Jurisčevi ulici. Ali nas ne obliva rdečica sramu, da se mora Radićeva vdova, po 30-letnem trpljenju ob strani voditelja, še vedno truditi za svoj vsakdanji kruh, mesto da bi živel v miru in zadovoljnosti ob zagotovljeni podpori vsake hrvatske seljačke hiše in celokupne hrvatske inteligence. Vsaj to bi lahko storili, da bi ob gotovih prilikah, kakor ob novem letu, veliki noči itd. kupovali svoje potrebščine v njeni knjigarni, nabavljali pri njej knjige, ter tudi sleer podpirali to delavo hrvatske književniške rodbine, ta najzaslužnejši častiti in častni hrvatski dom. Ne dajmo se odvrtiti po bobnih in agitatorskih zastavah od zvestobe Radićevi kmetski demokraciji, čeprav vodijo to demokracijo mnogi nepoklicani in vnašajo v njo razorno nestrpnost, fašistično besnilo in popovsko hinavščino. — Dr. Hanžekovića »Hrvatska Istinica« je pričela znova izhajati. Vodi borbo, kakor je znano, ne proti dr. Mačku, marveč proti njegovi okolici. Vsaj tako se je povdajalo v mnogih njenih člankih.

### „Za militarizacijo gasilstva“

Pod tem naslovom poroča zagrebški »Obzorje« iz Novega Sada: »V Novem Sadu je bila skupščina gasilske zajednice za dunavsko banovino. Sprejet je bil sklep, ki zahteva, da se gasilska zveza postavi pod nadzorstvo ministrstva vojske in mornarice namesto ministrstva za telesno vzgojo, pod katero spada danes.«

### „Hrvatski jezik“

V Zagrebu se je osnovalo posebno društvo z imenom »Hrvatski jezik«. Namen društva je »negovanje hrvatskega jezika, čuvanje njegovega duha in prizadevanje za njegovo pravilno uporabo na vseh področjih govora in pisanja.« Zagrebški dnevnik objavlja proglas novega društva, ki vabi k pristopu in sodelovanju.

### „Komunistični panslavizem“

V svoji mržnji do Čehoslovakov so si Madžari izmislili nov baybav. Znani dnevnik »Magyarország« piše z vidnim zgražanjem o močnosti zblivanja med Čehoslovaki in Avstrijo. Avstrijske kroge svirajo pred zblizavanjem, ker bi bilo za Avstrijo nevarno, kajti za češkoslovaški zunanji politik je popolnoma prevladal komunistični panslavizem.

Koliko pametneje bi bilo od madžarske inteligence, da bi se vendar že enkrat otrekli imperialističnim težnjam in sanjam ter se posvetili tako potrebnemu delu za povzdigo svojega naroda. Potem se Madžarom ne bi bilo treba bati ne »komunističnega«, ne »fašističnega« in ne nikakega drugega panslavizma, marveč bi v svojih slovanskih sosedih dobili iskrene sodelavce za skupni napredek srednjeevropskih držav.

### Kdo ima prav

V neki polemiki s »Kmečkim listom« je napisal »Domoljub« tudi to-le: »Ali so morda Nemci in Italijani danes, ko ne stoji pod vodstvom Rima, to je katoliške cerkve, temveč pod vplivom poganskega hitlerstva in fašizma, manj oblastni in nadvaljaja željni, kakor nekdaj?«

Zadnji »Kmečki list« navaja namesto odgovora odlomek iz letošnjega pastirskega pisma goriskega nadškofa Margottija. Ta visoki cerkveni dostojanstvenik je v pastirskem pismu, ki so ga seveda morali prečitati v cerkvah tudi slovenskim in hrvatskim vernikom, z navdušenimi besedami povečeval fašistični režim v Italiji in njegovega voditelja Mussolinija. Pastirsko pismo trdi, da so »premnogope peklenske sile hotele Italijo uničiti iz sovraštva do njene vere.« Da se to ni zgodilo, je v glavni meri zaslug fašizma. Vse to je božja previdnost. Zahvaliti se moramo njej in obudovati moža, ki je bil njeno glavno orodje.

»Kmečki list« se čisto upravičeno sprašuje, čigava sodba o fašizmu je prava, »Domoljubov« ali nadškofov.

### Poslanik Potemkin

Pariz, 1. aprila. AA. Moskovski dopisnik »Petit Parisien« poroča, da bo za pomočnika zunanje ministra imenovan veleposlanik v Parizu Potemkin, ki je že več dni v Moskvi. Prejšnji pomočnik Krestinski je bil imenovan za pravosodnega ministra.

### Borzna poročila.

Curih, 1. aprila. Beograd 10.—, Pariz 20.205 London 21.475, New York 498.875, Brusel 73.90, Milan 23.125, Amsterdam 240.325 Berlin 176.60 Dunaj 80.20 — 81.90, Praga 15.22, Varšava 89.90, Bukurešt 85.

## Naš novi poslanik pri Vatikanu Izročitev poverljivih pisem državnemu tajniku kardinalu Pacelliju

RIM, 1. aprila. d. Po običajnem slavnostnem ceremonijalu je včeraj naš novi poslanik pri Vatikanu dr. Nikola Mirošević-Sorog izročil svoje posojilnice. Ker sv. oče že ni popolnoma okreval je poslanika kot poseben pooblaščenec sprejel državni tajnik kardinal Pacelli.

Poslanik dr. Mirošević je v svojem nagovoru izrazil veselje, da sme izročiti kardinalu kot zasloniku sv. očeta svoja poverljiva pisma. Prosil ga je, naj sporoči papežu izraze globoke vdanosti in zagotovilo, da bo zastavil vse svoje moči za okrepitev zvez med Jugoslavijo in Vatikanom ter za visoke ideale mira, ki je glavna skrb sv. očeta. Končno ga je prosil za apostolski blagoslov sv. očeta mlademu jugoslovanskemu kralju, kraljevskemu domu, kr. namestništvu ter jugoslovanski domovini.

Kardinal Pacelli je odgovoril, da mu je v izredno čast sprejeti poverilnice v pape-

ževem imenu. Nato je omenil, da jih sprejema v isti dvorani, kjer je bil lani meseca julija podpisan konkordat, ki bo pripomogel, da se izpolnijo tisti ideali, ki jih je v svojem govoru omenil novi poslanik. Izrazil je upanje, da bo to koristno ne samo za razmerje med sv. stolico in Jugoslavijo, temveč tudi za srečo jugoslovanskega naroda. Na koncu je sporočil, da je sv. oče podelil svoj blagoslov Nj. Vel. kralju, ki je nade in radost jugoslovanskega naroda, kraljevskemu domu, namestništvu, kr. vladji in vsemu jugoslovanskemu narodu ter osebno kr. poslaniku.

Vatikan, 1. aprila. AA. Od danes bo papež zopet redno sprejemal obiskovalce v rednih audienciah. Torej se bo začelo tudi redno delo. Ob sredo in soboto bo papež sprejemal mlade novoporočence in romarje.

## Preprečena vstaja v Maroku

**Poleg zarote proti nacionalistom so se pojavila tudi huda nesoglasja**

Pariz, 1. aprila. d. O zaroti nacionalističnih čet v španskem Maroku proti generalu Francu poročajo iz Alicanta naslednje podrobnosti:

Za zaroto je zvedel arabski letalski oficir z letališča v Melilli ter je o tem obvestil italijansko tajno službo v Tetuanu, ta pa vrhovnega komisarja španskega Maroka, Beiga Bederja. Po trditvah letalskega oficirja naj bi vstaja izbruhnila 3. aprila. Zarotniki so namenovali zasedati poslopje vrhovnega komisarja v Melilli, najvažnejše kolodvorje, vsa javna poslopja v Tetuanu, Ceuti in Larachu, kakor tudi v drugih maroških mestih. Aretiran naj bi bil tudi polkovnik Beig Beder, oficirji generalnega štaba maroške vojske in vsi višji poveljniki.

V zaroto je bilo zapletenih nad 100 oficirjev, po večini letalcev, med njimi 3 polkovniki, 17 kapetanov, dočim so bili drugi poročniki in podporočniki. Doslej so aretirali v španskem Maroku 250 oficirjev, izmed katerih jih je bilo baje 50 že justiciranih. Vzrok zarote so bile koruptne razmere v maroški upravi, kakor tudi nezadovoljstvo oficirjev, ki že več mesecev niso prejeli nobene plače. Razen tega so ostale povsem neupoštevane pritožbe proti zadržanju inozemskih oficirjev. Mlajši nacionalistični oficirji so nezadovoljni tudi z vodstvom generala Franca, o katerem trdijo, da je popolnoma pod vplivom generalnega štaba.

Casablanca, 1. aprila w. Med španskimi častniki v Maroku so nastali hudi nesporazumi. Ogorčenost španskih častnikov v Maroku, zlasti častnikom in tehnikom, je že dolgo časa. Trdijo, da je zadnji poraz pri Guadalajari se povecal napetost, irenuto so v španskem Maroku vzpostavili mir, zaradi varnosti pa so na letališču v Tetuanu postavili straže članov tujske legije.

Gibraltar, 1. aprila. AA. Po vesteh španskih listov so v Maroku aretirali nacionalisti zaradi zarote, ki je bila organizirana proti njim, 1150 oseb. Upor bi moral izbruhniti po vsem Maroku dne 3. aprila.

## Veliki transporti orožja za republikance

Pariz, 1. aprila o. »Echo de Paris« je objavil daljše poročilo o velikih transpor-

tihih vojnihi potrebščin za republikansko vojsko, ki prihajajo iz Rusije, Francije in Mehike. Med drugim čaka sedaj v maroški luki 24 vagonov raznih strojev za izdelovanje orožja, ki jih nameravajo poslati v Španijo. Blago je prispelo iz Pariza in je namenjeno v Alicante ali Valencijo. V Barcelono je med tem že prispelo 25 inozemskih strokovnjakov, ki bodo s temi stroji opremili novo tovarno orožja in enem izmed obeh omenjenih mest.

Neki španski parnik, ki je bil v Odesi, se je včeraj ustavil v Boni v Alžiru. Natovoren je z vojnimi materialom. Ki je namenjen v Cartagena. Na tem parniku je poleg drugega 30 ruskih letal.

V Bordeauxu se je zadržal španski parnik »Jostmar«, ki čaka na tovor vojnihi potrebščin, ki ga ima prepeljati v Bilbao.

Ze 23. t. m. je odplul neki parnik iz maršeske luke z večjim tovorom vojnega materiala za republikansko vojsko.

Končno poročajo iz Valenciuza, da je španski parnik »Motomare« pravkar prispel v Tampico, kjer bodo nanj na ovorili večje količine vojnega materiala za republikansko vojsko, poleg drugega tudi 20 letal in večje število topov.

## Prepoved izvoza orožja iz Amerike

Woshigton, 1. aprila. br. Kongresu sta bila včeraj predložena zakonska predloga, po katerih bodo prepovedane vse ameriške dobave orožja, municije in drugega vojnega materiala tako v miru kakor v vojni. Izvzete bodo le dobave vojnihi potrebščin državam na ameriškem kontinentu, ako bi bile zapletene v vojno z neameriškim državami.

## Stauningov obisk v Londonu

London, 1. aprila. AA. Predsednik danske vlade Stauning bo prišel prihodnji torek v Londonu. Kjer bo ostal do 11. aprila. Sestel se bo z zunanji ministrom Edenom, s katerim bo predvsem razpravljal o trgovinskih stikih od Anglijo in Dansko. Stauninga bo sprejel tudi predsednik vlade Baldwin.

## Važna seja francoske vlade

**Delbosovo poročilo o položaju v Španiji in ukrepih za nadzorstvo ob meji**

Pariz, 1. apr. br. Na včerajšnji seji ministrskega sveta je zunanji minister Delbos obširno poročal o mednarodnem položaju, o delu odbora za nevmišavanje in o ukrepih za izvedbo kontrole ob španskih mejah. Kakor je izjavil, je treba popolno izvedbo kontrole pričakovati v nekaj dneh. Poročanje o povratku inozemskih dobrovoljcev iz Španije se bodo v kratkem zopet pričela. Upati je, da se bo dosegel zadovoljiv rezultat, ker so posamezne države postale puste. Delbos je nato govoril o raznih incidentih med nacionalističnimi španskimi vojnimi ladjami in inozemskimi parniki ter je sporočil, da sta francoska in angleška vlada poslali sovražnima strankama v Španiji resen opomin, naj se izogibata vsem ukrepom, ki niso v skladu s pomorskim pravom.

## Protesti francoskega tiska

PARIZ, 1. aprila. AA. Listi se mnogo bavijo s položajem v Španiji v zvezi s sklepi, ki jih je sprejela francoska vlada na svoji včerajšnji seji. Listi skrajne levice izražajo upanje, da francoska vlada ne bo pristajala na odgoditev izvajanja nadzorstva do 20. t. m., namreč do tlej, dokler ne bi nacionalisti dobili velike pošiljave kemijskega materiala za plinsko vojno.

List »Peuple« se bavi z akcijo španske nacionalistične mornarice in obžaluje, ker nista bili močna Velika Britanija in močna Francija doslej tako energični nasproti nacionalističnemu brodivanju, kakor se je v praksi pokazala mala Nizozemska. Sprito takšnega zadržanja, pravi list, ni čudno, če so britanske in francoske ladje izpostavljene napadom.

List »Peuple« se bavi z akcijo španske nacionalistične mornarice in obžaluje, ker nista bili močna Velika Britanija in močna Francija doslej tako energični nasproti nacionalističnemu brodivanju, kakor se je v praksi pokazala mala Nizozemska. Sprito takšnega zadržanja, pravi list, ni čudno, če so britanske in francoske ladje izpostavljene napadom.

Obisk Normana Davisa, kakor tudi lorda Tweedsmoora, generalnega guvernerja Kanade, je postavil med najvažnejše politične dogodke vprašanje gospodarskega sodelovanja Zedinjenih držav z Veliko Britanijo. »Times« ugotavljajo, da so si vse države britanskega imperija edine, da je treba obvarovati mir s spoznavanjem na gospodarskem in političnem polju.

»Daily Herald« pravi: Počakati moramo, da vidimo, kakšno bo zadržanje britanske vlade, če bo Roosevelt predložil predloge za znižanje carinskih postavk. Glasilo delavske stranke navaja pri tej priložnosti zavrnitve raznih Rooseveltovih predlogov, za kar pripisujejo odgovornost britanski vladi. To pot, pravi »Daily Herald«, menda vendar ne bomo storili podobne neumnosti. Norman Davis nam pri- naša ugodno priložnost in naša dolžnost je, da jo izrabimo.

## Rusija bo priznala aneksijo Besarabije?

London, 1. aprila. o. »Daily Telegraph« je objavil vest iz Bukarešte, da bo sovjetska vlada priznala združitev Besarabije z Rumunijo. Priprave za ta diplomatski akt so se izvršile že ob priliki obiska predsednika rumunske vlade Tatarescu v Pragi. Rumunija bi v tem primeru pristala na sodelovanje z Rusijo v enakem obsegu kakor Češkoslovaška. Poleg tega se rumunski ministri predsednik nadeja, da se bo po priznanju aneksije Abesinije rumunski položaj ojačil v zunanje-političnem ter notranje-političnem pogledu, kakor bo rumunska vlada.

da lahko strožje nastopita proti »Železni gardi« ter lažje uredila tudi nekatera druga pereča notranje-politična vprašanja.

## Priprave za kronanje v Londonu

Carigrad, 1. aprila. w. Po uradnem sporočilu se bo turški min. predsednik Izmet Ineni s spremstvom vkrcal 20. aprila na turško ladjo »Egec« za pot v London, kjer bo zastopal Turčijo pri svečanostih ob priliki kronanja kralja. Parnik »Egec« bo spremljal torpedni rušilec.

## Kupujte le domače izdelke!





